

In memoriam

Nada Miletić

(1925 - 2002)

Nada Miletić, naučni savjetnik, jedan od doajena arheologije Zemaljskog muzeja u Sarajevu, Bosne i Hercegovine i šire regije preminula je u 78. godini života. Pripadala je izuzetnoj generaciji arheologa, stručnjaka Zemaljskog muzeja koja se pedesetih godina XX stoljeća, tj. iza II svjetskog rata, od 1947. do 1957. godine, postepeno formirala. U više od sto godina postojanja Zemaljskog muzeja, to je bio drugi sjajni period za njegov razvoj kao i za razvoj pojedinaca koji su željeli, znali i uspjeli iskoristiti tu okolnost vezanu za konstantan i naporan stručni i naučni rad. Mi, koji

smo stasavali uz njih, sa današnje pozicije možemo im samo pozavidjeti.

Nada Miletić je rođena 12. maja 1925. godine u Prijedoru u porodici prosvjetnog radnika. Srednju školu je pohađala u Skoplju do rata 1941. godine, kada se porodica preselila u Čačak. Tu je 1943. godine maturirala, sačekala kraj rata i 1946. g. upisala se na Filozofski fakultet u Beogradu, na Odsek za istoriju umetnosti i arheologiju. Nakon četiri godine završila je studij i ubrzo po diplomiranju, 1950. godine, planskom raspodjelom dobila je posao u Sarajevu, tj. u Zemaljskom muzeju kao asistent za srednji vijek. Zatim je sve išlo svojim tokom zahvaljujući radu do 1983. godine kada je izabrana za naučnog savjetnika. Umirovljena je 1990. godine. Prošla je sve faze muzeološkog rada, od revizije, sređivanja zbirke i inventarisanja poslije II svjetskog rata, do jednog od autora vrlo uspjele stalne izložbe srednjeg vijeka, postavljene 1978. godine. Priredila je i nekoliko velikih tematskih izložbi iz fonda Zemaljskog muzeja, a bila je član Organizacionih odbora velikih izložbi koje su predstavljale Jugoslaviju, donedavnu zajednicu južnoslovenskih naroda, u inostranstvu. Jedna od njih je i "Umjetnost na tlu Jugoslavije" (1970. godine). Skoro četiri decenije je intenzivno učestvovala u terenskoistraživačkom radu. Tokom brojnih rekognosciranja skoro po cijeloj Bosni i Hercegovini, otkrila je i opisala nekoliko stotina novih arheoloških nalazišta svih epoha. Otkrila je nekoliko velikih ranosrednjovjekovnih i srednjovjekovnih nekropola: Varošite u Mihaljevićima kod Sarajeva, Baltine Bare u Gomjenici i Bošnjica Voće u Rakovčanima kod Prijedora, na Gradini u Koritima i u Buškom Blatu na području Duvna i Mahovljanima kod Banja Luke. Kruna terenskog rada su istraživanja srednjovjekovne nekropole na lokalitetu Grudine

u Čipuljiću kod Bugojna. Napredovanjem, naučni rad je zauzimaio sve više mjesta u djelatnosti Nade Miletić. Kao arheolog i historičar umjetnosti lako se kretala kroz zamršenu problematiku ranosrednjovjekovne arheologije i umjetnosti na području Bosne i Hercegovine. Prema riječima akademika Borivoja Čovića, njenog generacijskog kolege, naučnom obradom nekropola, a posebno nakita i oružja, te kroz sintetske studije o navedenoj problematici "N. Miletić je postavila osnovu arheologije seobe naroda i ranoslovenskog doba u Bosni i Hercegovini u metodološkom i sadržajnom pogledu, a odgovarajuće zbirke Zemaljskog muzeja, od skromnih početaka dovela je u red najbogatijih i najznačajnijih" na teritoriji tadašnje Jugoslavije.

Paralelno je proučavala, još uvijek u cjelini nedokučen problem fenomena stećaka i njihovu umjetnost. Obišla je, tako reći, cijelu Bosnu i Hercegovinu otkrivajući tajne tih nadgrobnihi spomenika, napisala zapažene studije i referate na naučnim skupovima, održala desetine predavanja u toku višegodišnjeg trajanja izložbe "Umjetnost stećaka" sa kojom je gostovala u evropskim gradovima Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Majncu, Antverpenu, Pragu, Parizu, Budimpešti i Bukureštu. Kruna tog rada je sintetski pogled u monografiji "Stećci" koja je izašla 1982. godine. Učestvovala je na internacionalnim kongresima arheologa i na brojnim naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Rezultat tih istupanja, pored naučnog, bilo je i unaprijeđenje poznavanja rezultata bosanskohercegovačke arheologije za period srednjeg vijeka.

Uz sav taj rad bila je član nekoliko nacionalnih naučno-stručnih foruma i redakcija domaćih i međunarodnih naučnih časopisa i leksikografskih izdanja. Bibliografija Nade Miletić broji 73 stručna i naučna rada i preko 2200 jedinica u raznim znanstvenim i stručnim enciklopedijama.

Odlikovana je Ordenom rada sa srebrnim vijencem 1973., a 1976. godine dodijeljena joj je povelja Saveza arheoloških društava Jugoslavije povodom 25 godina rada.

Odlazak u mirovinu 1990. godine nije značio prekid veza sa Zemaljskim muzejom, niti prestanak bavljenja stručnim i naučnim radom.

Ni posljednji rat (1992-1995) nije potpuno prekinuo te veze. Odmah po njegovom završetku, nastavlja sa radom kada god su to uslovi u Muzeju omogućavali, ali i zahtijevali. Jedan je od autora izložbe "Bosna i Hercegovina u doba Karolinga" postavljene 2001. godine. Ujedno je konstantno radila na sređivanju rezultata za objavu višegodišnjeg terenskog rada na lokalitetu "Grudine" u Čipuljiću kod Bugojna. Zadnji svoj radni dan u Muzeju je upravo provela dovršavajući jednu cjelinu, zaokruživši najznačajniji dio terenske dokumentacije. Nažalost, nije joj bilo dano da taj rad i dovrši.

Lidija Fekeža